

Lähisuhdeväkivallan sovittelun monet tulkinnat

Suomen sovittelufoorumi ry (SSF)

29.04.2014

Timo Pehrman

Suomen Sovittelufoorumi ry:n hallitus 2014

- **Timo Pehrman, puheenjohtaja**
- **Henrik Elonheimo, tutkija**
- **Maija Gellin, ohjelmajohtaja**
- **Barbro Widing, sovittelija**
- **Antti Heikinheimo, laamanni, varapuheenjohtaja**
- **Juhani Iivari, dosentti**
- **Synnöve Karvinen-Niinikoski, professori**
- **Martti Hurskainen, palvelupäällikkö**
- **Seppo Mäki, pastori, konsultti**
- **Marja Pelli, asianajaja**
- **Jukka Salomaa, asianajaja**
- **Keijo Norvanto, ulkoministeriö**
 - **Asiantuntijajäsenet:**
- **Aarne Kinnunen, neuvotteleva virkamies**
- **Anne Palm, pääsihteeri, Katunet**
- **Esa Poikela, professori**
- **Kalle Liesinen, eversti evp.**

Suomen sovittelufoorumi ry

- **Visio:**

Sovittelu juurtuu suomalaiseen yhteiskuntaan niin, että yksilöt ja yhteisöt käyttävät sovittelua yleisenä konfliktin ratkaisumenetelmänä.

- **Strategia:**

Päämääräänsä SSF edistää vaikuttamalla, tiedottamalla ja kokoamalla yhteen sovittelun asiantuntemusta ja toteuttamalla sitä tukevia hankkeita ja toimintoja.

Sovittelun käyttöalueet Suomessa

- 1. Perhesovittelu**
- 2. Sovittelu päiväkodeissa (alkamassa)**
- 3. Koulusovittelu (vertaissovittelu)**
- 4. Työyhteisösovittelu**
- 5. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu**
- 6. Tuomioistuinsovittelu**
- 7. Suomen Asianajajaliiton sovittelu**
- 8. Monikulttuurinen sovittelu ja naapuruussovittelu**
- 9. Ympäristöasioiden sovittelu**
- 10. Kansainvälinen sovittelu eli rauhansovittelu**
- 11. (Omaisyyhteistyösovittelu, tutkimus alkamassa)**

Ihmiskeskeisyys / Emansipaatio

- **Emansipaatiolla tarkoitetaan vapautumista holhouksesta tai muusta eriarvoisuudesta. Se tarkoittaa myös tasa-arvon saavuttamista.** (Nurmi ym. 2001)
- **Ihmiskeskeisessä sovittelussa ihmisen tulee kokea olevansa vapautettu byrokraattisista kahleista ja olevansa vapaa ilmaisemaan itseään omana itsenään.** (Pehrman 2013)

Oikeus osallisuuteen

- **Kansallinen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelman (2012-2013)** tavoitteena on vahvistaa mm. YK-ihmisoikeussopimukseen sisältyviä kansalaisoikeuksia. Julkaistiin 11.5.2012 OM
- **Suomen Perustuslain 14 §** mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon.

Sovittelu on vaihtoehto, joka vahvistaa oikeuttamme osallistua

Vaihtoehto tuo mahdollisuuden näkökulman vaihtoon:

- <http://www.youtube.com/watch?v=2lXh2n0aPyw>

Mikä sovittelu?

- Sovittelussa kohtaaminen, keskustelu ja korjaaminen eheyttää rikkoutuneen sosiaalisen suhteen.
- Sovittelussa ei etsitä syyllisiä eikä anneta rangaistuksia vaan etsitään ratkaisuja, sovitaan hyvityksistä ja käyttäytymisestä jatkossa.
- Sovittelussa koulutetut sovittelijat auttavat konfliktin osapuolia itse löytämään ratkaisun konfliktiinsa.

Restoratiivisen oikeuden ja ajattelun toimijoilla on yhteinen kieli

-> puhumme:

- Lähtökohdista, joita ovat kohtaaminen, keskustelu, ymmärrys, reflektio, vastuunotto, ratkaisut, hyvitys ja syyllistämättä työskentely sekä sosiaaliset taidot ja voimaantuminen oman elämän ja yhteisöjen aktiiviseksi osallistujaksi
- Menetelmistä, joita ovat puhepiirit (circles), paripiiri (concentric circle), oivalluspiiri (circle time), sovittelu (mediation), suurpiirit (conferencing)

Sovittelun hyödyt

- **Sovittelu on tarkoituksen mukainen menetelmä (nopea ja voidaan toteuttaa erilaisissa paikoissa).**
- **Sovittelulla saadaan aikaan kestäviä ratkaisuja (järkevyys, realistisuus).**
- **Sovittelu on tehokasta (säästää aikaa, energiaa ja kustannuksia).**
- **Sovittelu on vaikuttavaa ("ihmiset kannattavat sitä, mitä ovat luoneet").**
- **Sovittelu on konflikteja ehkäisevää toimintaa (aikainen puuttuminen lieventää niiden vakavuutta).**
- **Sovittelu säilyttää suhteet tai määrittää ne uudella terveemmällä tavalla (yhteinen ymmärrys lisääntyy).**
- **Sovittelu on henkilökohtainen ja luottamuksellinen (osapuolet rohkaistuvat puhumaan avoimesti)** (Domenici

&Littlejohn 2001)